

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/357420792>

Üniversite Öğrencilerinin Depresyon, Sosyal Medya Bağımlılığı ve Akademik Motivasyonları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Chapter · December 2021

CITATIONS

0

READS

3

3 authors:

İsmail Berat Uzun

Cappadocia University

10 PUBLICATIONS 0 CITATIONS

SEE PROFILE

Ahmet Uğur

5 PUBLICATIONS 0 CITATIONS

SEE PROFILE

Özden Kuşcu

Selcuk University

19 PUBLICATIONS 31 CITATIONS

SEE PROFILE

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

fiziksel gelişim [View project](#)

AKADEMİK ARAŞTIRMALAR 2021

Editorler

Prof. Dr. Erdal HAMARTA

Prof. Dr. Coşkun ARSLAN

Prof. Dr. Sabahattin ÇİFTÇİ

Doç. Dr. Mustafa USLU

Çizgi Kitabevi Yayınları

Genel Yayın Yönetmeni
Mahmut Arlı

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2021

ISBN: 978-605-196-718-9
Yayıncı Sertifika No:17536

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP)
-Akademik Araştırmalar 2021 Cilt 2
Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu
yazarlarına aittir.

Konya
ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/Konya
Tel: (0332) 353 62 65 - 66
www.cizgikitabevi.com
📞/ cizgikitabevi

İstanbul

Alemdar Mah.
Çatalçeşme Sk. No:42/2
Cağaloğlu/İstanbul
Tel: (0212) 514 82 93

Ankara

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Bosna Binası 6/31 Yeni
Mahalle/Ankara

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DEPRESYON, SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI VE AKADEMİK MOTİVASYONLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

İsmail Berat UZUN Kapadokya Üniversitesi berat.uzun@kapadokya.edu.tr

Ahmet UĞUR Eyyübiye Rehberlik Araştırma Merkezi ahmettugur07@gmail.com

Özden KUŞCU Selçuk Üniversitesi ozdenkuscu@hotmail.com

GİRİŞ

Sosyal medya, 21. Yüzyılda insanların hayatlarında yer edinmeye başlamış bir iletişim platformudur. Instagram, Facebook, Twitter, Youtube bu platformlardan bazılarıdır. İnsanların, diğer insanlarla aynı ortamda bulunma zorunluluğu olmaksızın, kendi konfor alanlarında çoklu iletişimler kurması ve bunu da anlık olarak yapabilmesi sosyal medyanın yaygınlığını artırmıştır (Vural ve Bat, 2010 ; Yağmurlu 2011). Ayrıca reklam sektörü, elektronik ticaret, propaganda araçları anlamında da bir çok imkanı insanlara sunan sosyal medya bu anlamda ciddi bir ekonomik ve politik gücü elinde bulundurmaktadır (Solmaz vd., 2013).

Sosyal medya kullanımı belli bir zaman sınırının üzerine çıktığında, insanların günlük yaşamlarını sekteye uğratmaya ve işlevselliğini bozmaya başladığında bağımlılık boyutuna ulaşabilmektedir (Deniz ve Gürültü, 2018). Aynı zamanda sosyal medya, akıllı telefon veya herhangi bir teknolojik materyale karşı oluşmuş bağımlılık insanların sosyal becerilerinin gelişmesine engel olmaktadır (Balcı ve Gölcü, 2013; Savcı ve Aysan, 2017). Sosyal medya bağımlısı bireylerin sosyal becerilerinin geri kalmasına paralel olarak kendine güvenlerinin ve öz saygılarının da düşük olduğu söylenebilir (Woods ve Scott, 2016; Balcı ve Bekiroğlu, 2019). Ek olarak acı verici olaylar karşısında sosyal medya bağımlısı olan bireylerin psikolojik açıdan daha güçsüz kalabildikleri gözlenmiştir (Cavga, 2019).

Depresyon da tıpkı sosyal medya bağımlılığı gibi 21. Yüzyılda sıklığını artırmış bir psikolojik belirti olsa da tarihsel geçmişi sosyal medya bağımlılığından çok daha eskidir. Temelde hayattan keyif alamama ve keyifsizlik olarak tanımlanır. Kadınlarda erkeklerden iki kat daha fazla görülmektedir. Ayrıca depresyona uyku bozuklukları, intihar düşünceleri, unutkanlık ve odaklanma sorunları da yoğun oranda eşlik etmektedir (Mete, 2008). Aynı zamanda depresyon ile akademik başarı, öz saygı, psikolojik dayanıklılık gibi değişkenlerin ilişkili olduğu ortaya konulmuştur (Miller ve Chandler, 2002; Yılmazel ve Günay, 2012; Arslan ve Baycan, 2018).

Akademik motivasyon kavramı akademik konularda yeterli enerjiye sahip olmak olarak tanımlanabilir (Bozanoğlu, 2004). Bu bağlamda bireyde yeterli enerjinin var olduğu düşünüldüğünde akademik başarı, öz saygı ve öz güvenin de sağlıklı olabileceği düşünülmektedir (Bozanoğlu, 2005; Horzum ve Çakır Balta, 2008; Yıldırım, 2011). Akademik motivasyonun öğrenmeyi hızlandırdığı ve kalıcı öğrenmeler sağladığı düşünüldüğünde hangi yaş veya öğrenim kademesi olursa olsun akademik motivasyonu yükseltmeye yönelik çalışmalar yapmak eğitim kalitesini artırmaya destek olacaktır. Ayrıca akademik motivasyonun ilişkili olduğu değişkenleri belirlemek akademik motivasyon konusunda risk ve koruyucu faktörlerin ortaya konmasına destek olacaktır (Coetzee, 2011).

Sosyal medyanın bağımlılık düzeyine eriştiğinde insan ruh sağlığına etkisi düşünüldüğünde depresyon ve akademik motivasyon ile ne kadar ilişkili olabileceği merak konusu olmuştur. Depresyonun sosyal medya bağımlılığı ile yakından ilişkili olduğunu ortaya koyan çalışmalar literatürde sıklıkla gözlenmektedir (Woods ve Scott, 2016; Lin vd., 2016; Balcı ve Baloğlu, 2018; Demirci, 2019). Üniversite öğrencilerinde akademik motivasyonun sosyal medya bağımlılığı ve depresyon ile ilişkisini ortaya koyan bir çalışmaya rastlanmamıştır ve bu alanda bir araştırma ihtiyacı oluşmuştur. Akademik motivasyonla ilişkili olabilecek değişkenleri ortaya koymak bireylerin akademik motivasyonlarını artırma yolunda araştırmacıların önüne ışık tutacaktır. Ayrıca akademik motivasyonu artıran ve azaltan faktörlerin belirlenmesinde sonraki araştırmacılara ilham olacaktır.

Katılımcılardan araştırmanın diğer denencelerini oluşturmak amacıyla bölüme isteyerek gelme durumu, yaş ve sınıf düzeyi gibi bilgiler alınmıştır. Bölüme isteyerek gelen bireylerin akademik motivasyonlarının da yüksek

olacağı beklenmektedir ayrıca okuduğu bölüme istekli gelmiş bireylerin bu bölümü okurken sahip oldukları depresyon puanları da incelemeye değer bir konudur. Bu durumdan yola çıkarak istediği bölümü okuyor olmanın depresyon için bir koruyucu faktör olduğu düşünülebilir.

Üniversite döneminde her sınıf düzeyinin ve her yaş grubunun kendine has özellikleri olabilmektedir. 1. Sınıfta uyum süreci ile ilgili konular gündemdeyken 3. ve 4. sınıfta kariyer gelişimi ve iş bulma ile ilgili konular üniversite öğrencilerinin gündeminde olabilmektedir. Bu durumdan hareketle üniversite öğrencilerinin yaş ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre akademik motivasyon, depresyon ve sosyal medya bağımlılık puanları incelenmiştir.

Araştırmanın denenceleri

1. Üniversite öğrencilerinin depresyon, akademik motivasyon ve sosyal medya bağımlılık puanları arasında anlamlı korelasyon bulunmaktadır.
2. Bölümüne isteyerek gelen öğrencilerin akademik motivasyon düzeyleri daha yüksektir.
3. Bölümüne isteyerek gelen öğrencilerin depresyon düzeyleri daha düşüktür.
4. Akademik motivasyon sınıf düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.
5. Depresyon puanları sınıf düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.
6. Üniversite öğrencilerinde depresyon düzeyleri yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.
7. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı düzeyleri yaşa göre anlamlı oranda farklılaşmaktadır.
8. Üniversite öğrencilerinin akademik motivasyon puanları yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.
9. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılık puanları sınıf düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Selçuk Üniversitesi, Çocuk Gelişimi Bölümünün farklı sınıf düzeylerinden 320 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmaya 1. Sınıf düzeyinde 106, 2. Sınıf düzeyinde 59, 3. Sınıf düzeyinde 71, 4. Sınıf düzeyinde 84 kişi katılmıştır.

Araştırmanın Yöntemi

Yapılan araştırmada betimsel araştırma yöntemiyle üniversite öğrencilerinin akademik motivasyon, depresyon ve sosyal medya bağımlılığı düzeylerini incelenmiştir. Araştırmada genel tarama modellerinden ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır.

Kullanılan Ölçme Araçları

Beck Depresyon Envanteri

Aaron Beck tarafından geliştirilen, Hisli (1988) tarafından Türkçeye uyarlanan Beck Depresyon Envanteri depresyon düzeylerini belirlemede en sık kullanılan ölçeklerden biridir. Hisli (1989) aynı zamanda bu ölçeğin üniversite öğrencileri üzerinde geçerlik ve güvenirlik çalışmalarını da yapmıştır.

Beck Depresyon Envanteri 21 maddeden oluşan ve 0'dan 3'e puanlama sistemiyle dizayn edilmiş 4'lü likert bir ölçektir. Toplam puan üzerinden bireyin depresyon düzeyi hakkında değerlendirme yapılmaktadır.

Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği

Şahin ve Yayıcı (2017) tarafından geliştirilen ve 20 maddeden oluşan 5'li likert olan akademik motivasyon ölçeği sanal tolerans ve sanal iletişim olmak üzere 2 alt boyuttan oluşmaktadır.

Akademik Motivasyon Ölçeği

Akademik motivasyon ölçeğini Vallerand ve arkadaşları 1992 yılında Kanada'da geliştirmişlerdir. Ölçeğin ülkemizdeki kullanımı için geçerlilik ve güvenirlik çalışmaları Karagüven (2012) tarafından yapılmıştır.

Ülkemizde ölçeğin İngilizce formu kullanılmaktadır. Ölçek 7'li likert ve yedi faktörlü olup 28 maddeden oluşmaktadır.

Tablo 1: Akademik Motivasyon Ölçeği, Depresyon Ölçeği ve Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeğine İlişkin Sonuçların Güvenirlik Katsayıları

	<i>Madde sayısı</i>	<i>Cronbach Alfa</i>
Akademik Motivasyon Ölçeği	28	,84
Depresyon Ölçeği	21	,83
Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği	20	,88

Katılımcı Bilgi Formu

Araştırmanın denencelerini incelemek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan ve ölçeklerle birlikte uygulanan katılımcı bilgi formunda bölüme isteyerek gelme durumu, sınıf düzeyi ve yaş bilgileri katılımcılardan alınmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada kullanılan ölçme araçlarıyla toplanan veriler SPSS'22 paket programı ile analiz edilmiş olup one way anova testi, kruskal wallis h testi ve pearson korelasyonu kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 2: Akademik Motivasyon, Sosyal Medya Bağımlılığı ve Depresyon İlişkinine İlişkin Pearson Testi Sonuçları

	Depresyon	Sosyal Medya Bağımlılığı	Akademik Motivasyon
Depresyon	1.00	.39*	-.11
Sosyal Medya Bağımlılığı	.39*	1.00	.06
Akademik Motivasyon	-.11	.06	1.00
N	320	320	320

$p \leq .05$

Tablo 2'de üniversite öğrencilerinin depresyon, akademik motivasyon ve sosyal medya bağımlılık puanlarının arasında anlamlı düzeyde korelasyon olup olmadığını incelemek amacıyla pearson korelasyonu hesaplanmıştır. Yapılan analiz sonucunda sosyal medya bağımlılığı ile depresyon puanları arasında pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı korelasyon elde edilmiştir, $r=.39$; $p=.000$. Akademik motivasyon ve sosyal medya bağımlılığı($r=.06$; $p=.288$) ile akademik motivasyon ve depresyon($r=-.11$; $p=.055$) arasında anlamlı düzeyde ilişki görülmemiştir.

Tablo 3: Akademik Motivasyon Puanlarının Bölüme İsteyerek Gelme Durumuna Farklılaşma Durumuna İlişkin Anova Testi Sonuçları

Bölümünüze isteyerek mi geldiniz?	N	Ortalama	F	P	η^2
Evet	161	134,36			
Kısmen	122	127,39	6,834	.001*	.04
Hayır	37	122,62			
Toplam	320	130,34			

$p \leq .05$

Tablo 3'te üniversite öğrencilerinin akademik motivasyon puanlarının bölüme isteyerek gelme durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda akademik motivasyon puanlarının bölüme isteyerek gelme durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır farka ilişkin eta kare değerlendirildiğinde etki büyüklüğünün dar olduğu söylenebilir, $F(2,317)=6,834$; $p=.001$; $\eta^2=.04$. Buna göre bölüme isteyerek gelen bireylerin akademik motivasyon puanlarının ($\bar{x}=134,36$) istemeden gelen bireylerden ($\bar{x}=122,62$) yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 4: Depresyon Puanlarının Bölüme İsteyerek Gelme Durumuna Göre Değişimine İlişkin Khruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölümünüze isteyerek mi geldiniz?	N	Sıra ortalaması	X^2	P
Evet	161	145,07		
Kısmen	122	165,94	15,386	.000*
Hayır	37	209,69		
Toplam	320			

$p \leq .05$

Tablo 4'te üniversite öğrencilerin depresyon düzeylerinin bölüme isteyerek gelme durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla Khruskal Wallis H testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda depresyon puanlarının sıra ortalamalarının bölümü isteyerek okuma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır, $x^2 =15,386$; $p=.000$. Buna göre bölüme isteyerek gelenlerin depresyon sıra ortalaması ($\bar{x}=145,07$) bölüme istemeden gelenlerden ($\bar{x}=209,69$) daha düşüktür.

Tablo 5: Akademik Motivasyon Puanlarının Sınıf Düzeyine Göre Farklılaşmasına İlişkin Anova Testi

Sınıf düzeyi	N	Ortalama	F	P
1. sınıf	106	126,82		
2. sınıf	71	132,59		
3. sınıf	59	129,00	2,121	.097
4. sınıf	84	133,83		
Toplam	320	130,34		

sonuçları

$p \leq .05$

Üniversite öğrencilerinin akademik motivasyon puanlarının sınıf düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda sınıf düzeyleri arasında bir farklılaşma bulunmamıştır, $F(3,316)=2,121$; $p=.097$.

Tablo 6: Depresyon Puanlarının Sınıf Düzeyine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Anova Testi Sonuçları

Sınıf Düzeyi	N	Ortalama	F	P	Tukey	η^2
1. sınıf	106	35,57				
2. sınıf	71	33,39			*4. sınıf ve	
3. sınıf	59	32,42	4,251	.006*	1. Sınıf ve	.03
4. sınıf	84	32,06			*3. Sınıf ve	
Toplam	320	33,58			1. sınıf	

$p \leq .05$

Tablo 5'te üniversite öğrencilerinin depresyon puanlarının sınıf düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda depresyon puanları sınıf düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Farka İlişkin eta kare katsayısı değerlendirildiğinde etki büyüklüğünün dar olduğu söylenebilir, $F(3,316)=4,251$; $p=.006$; $\eta^2=.03$. Söz konusu farkın bağımsız değişkenin hangi düzeyinden kaynaklandığını belirlemek amacıyla çoklu karşılaştırma(post-hoc) testlerinden tukey yapılmıştır. Tukey sonuçlarına göre 1. Sınıf ile hem 3. Sınıf hem 4. Sınıf düzeyi anlamlı düzeyde farklılaşmıştır. En yüksek depresyon puanı 1. Sınıfa giden bireylere($\bar{x}=35,57$) ait iken en düşük depresyon puanı 4. Sınıfa giden bireylere($\bar{x}=32,06$) aittir.

Tablo 7: Depresyon Düzeylerinin Yaşa Göre Değişimine İlişkin Khruskal Wallis H Testi Sonuçları

Yaş	N	Sıra Ortalaması	χ^2	P
18-21 yaş	232	171,34		
22-25 yaş	76	131,73	11,612	.003*
26 ve üzeri	12	133,08		
Toplam	320			

$p \leq .05$

Tablo 7'de üniversite öğrencilerinin depresyon puanlarının sıra ortalamalarının yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla Khruskal Wallis H testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda depresyon puanlarının sıra ortalamalarının yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır, $\chi^2=11,612$; $p=.003$. Buna göre depresyon düzeyi en yüksek yaş grubu 18-21 yaş ($\bar{x}=171,34$) iken 22-25 yaş ($\bar{x}=131,73$) ve 26 üzeri yaş ($\bar{x}=133,08$) grubunun depresyon düzeyleri daha düşüktür.

Tablo 8: Sosyal Medya Bağımlılığının Yaşa Göre Değişimine İlişkin Khruskal Wallis H Testi Sonuçları

Yaş	N	Sıra ortalaması	χ^2	P
18-21 yaş	232	169,36		
22-25 yaş	76	130,22	10,859	.004*
26 ve üzeri	12	180,92		
Toplam	320			

$p \leq .05$

Tablo 8'de üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılık puanlarının sıra ortalamalarının yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığını incelemek amacıyla Khruskal Wallis H testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda sosyal medya bağımlılığı sıra ortalamalarının yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır, $\chi^2=10,859$; $p=.004$. Buna göre sosyal medya bağımlılığı sıra ortalaması en yüksek grup 26 yaş ve üzeri ($\bar{x}=180,92$) iken en sosyal medya bağımlılığı sıra ortalaması en düşük grup 22-25 yaş arası ($\bar{x}=130,22$) grup olduğu görülmüştür.

Tablo 9: Akademik Motivasyonun Yaş Göre Değişimine İlişkin Anova Testi

Yaş	N	Ortalama	F	P
18-21 yaş	232	128,90		
22-25 yaş	76	133,13	2,672	.071
26 ve üzeri	12	140,67		
Toplam	320	130,34		

$p \leq .05$

Tablo 9'da üniversite öğrencilerinin akademik motivasyon puanlarının yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (one way anova) yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda akademik motivasyon puanları yaş düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşmamıştır, $F(2,372)=2672$; $p=.071$.

Tablo 10: Sosyal Medya Bağımlılığının Sınıf Düzeyine Göre Değişimine İlişkin One Way Anova Testi

Sınıf Düzeyi	N	Ortalama	F	P	Tukey
1. sınıf	106	53,57			
2. sınıf	59	55,80			
3. sınıf	71	50,39	3,288	* .021	*2. sınıf ve 4. sınıf
4. sınıf	84	49,71			
Toplam	320	52,43			

$p \leq .05$

Tablo 10'da üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılık puanlarının sınıf düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşma durumunu incelemek amacıyla tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda öğrencilerin sosyal medya bağımlılık puanları sınıf düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşmıştır, $F(3,316)=3,288$; $P=.021$. Söz konusu farkın bağımsız değişkenin hangi düzeyinden kaynaklandığını belirlemek amacıyla çoklu karşılaştırma (post-hoc) testlerinden tukey yapılmıştır. Bu teste göre yalnızca 2. Sınıf ($\bar{x}=55,80$) ile 4. Sınıf ($\bar{x}=49,81$) arasında anlamlı fark gözlenmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı, depresyon düzeyleri ve akademik motivasyonlarının bağımlı değişken olarak alındığı bu çalışmada sınıf düzeyi yaş ve bölüme isteyerek gelme durumlarına göre değişimler incelenmiştir. Ayrıca bu üç bağımlı değişken arasındaki korelasyon düzeylerine bakılmıştır.

Üniversitede öğrenim gören bireylerin depresyon puanları ile sosyal medya bağımlılığı puanları arasında pozitif ve orta düzeyde anlamlı korelasyon gözlenirken değişkenlerin diğer kombinasyonlarında anlamlı farklar görülmemiştir. Akademik motivasyon, sosyal medya bağımlılığı, depresyon gibi değişkenler okunan bölüm, sosyo-ekonomik durum ve içinde bulunulan ana göre değişkenlik gösterebildiğinden daha geniş örneklemelerde araştırılması veya boylamsal çalışmalarla incelenmesi önerilebilir.

Üniversite öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığı ve depresyon yaşa göre anlamlı farklılık gösterirken akademik motivasyonda herhangi bir farklılık görülmemiştir. Bu araştırma üniversite öğrencilerine yönelik yapıldığı için daha geniş yaş gruplarında tekrarlanması faydalı olabilir.

Bölümüne isteyerek yerleşen üniversite öğrencilerinin akademik motivasyonlarının daha yüksek depresyonlarının daha düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bundan hareketle istediği bölüme yerleşmenin depresyona karşı koruyucu faktör olabileceğine tartışma bölümünde değinilmiştir. Farklı bağımlı değişkenler ekleyerek istediği bölüme yerleşmenin hangi değişkenler için koruyucu faktör olduğuna bakılabilir.

Üniversite öğrencilerinin akademik motivasyonları okudukları sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık göstermezken, depresyon düzeyleri sınıf düzeyine göre farklılaşmaktadır. Okunan bölüm özelinde bu çalışmalar artırılırsa bölüm karıştırıcı değişken olmaktan çıkarılmış olur. Bu yönde bir çalışma önerilebilir.

Araştırmada sosyal medya ve akademik motivasyon değişkenlerinin yaş, sınıf düzeyi, bölüme isteyerek gelme durumlarına göre değişimi bağımlı değişkenlerin alt boyutlarına göre bakılmamıştır. Bu değişkenlerin toplam puanları üzerinden inceleme yapılmıştır. Farklı çalışmalarda alt boyutlar ile ilişkisine bakılabilir.

KAYNAKLAR

- Arslan İ. K. ve P. Baycan, (2018) Tüketici satın alma davranışları üzerinde sosyal medyanın etkisi: Y kuşağı üzerine bir araştırma, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 33 - 269-286.
- Arslan, S. S., Alemdaroğlu, İ., Öksüz, Ç., Karaduman, A. A., Yılmaz, T. Ö. (2018). Genç bireylerde fiziksel aktivitenin akademik başarı ve depresyon üzerine etkisi. *Ergoterapi ve Rehabilitasyon Dergisi*, 6(1), 37-42.
- Balcı, Ş. ve Baloğlu, E. (2018). Sosyal medya bağımlılığı ile depresyon arasındaki ilişki: “Üniversite gençliği üzerine bir saha araştırması. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, 29, 209-234.
- Balcı, Ş. ve Bekiroğlu, O. (2019). Sosyal Medya Bağımlılığının bir belirleyicisi olarak öz saygı Konya örneğinde bir araştırma. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, (48): 35–64.
- Balcı Ş, Gölcü A. (2013) Türkiye’de Üniversite Öğrencileri Arasında Facebook Bağımlılığı: Selçuk Üniversitesi Örneği. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmalar Dergisi*. 34:255–78.
- Bozanoğlu, İ. (2004). Akademik güdülenme ölçeği: Geliştirmesi, geçerliği, güvenilirliği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2), 83-98.
- Bozanoğlu İ. (2005). Bilişsel davranışçı yaklaşıma dayalı grup rehberliğinin güdülenme, benlik saygısı, başarı ve sınav kaygısı düzeylerine etkisi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 38(1), 17- 42
- Cavga, Z. (2019). Lise öğrencilerinde aile yaşam doyumu ile psikolojik dayanıklılık ve sosyal medya kullanım bozukluğu arasındaki ilişkinin incelenmesi [Investigation of the relationship between high school students 'family life satisfaction and psychological resilience and social media use disorders] (Master’s thesis, İstanbul Sabahattin Zaim University, İstanbul, Turkey).
- Coetzee, L. R. (2011). The relationship between students’ academic self-concept, motivation and academic achievement at the university of the free state (Unpublished master’s thesis). University of South Africa, Pretoria, South Africa
- Deniz, L. ve Gürültü, E. (2018). Lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılıkları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(2), 355-367.
- Demirci, İ. (2019). Bergen sosyal medya bağımlılığı ölçeğinin Türkçeye uyarlanması, depresyon ve anksiyete belirtileriyle ilişkisinin değerlendirilmesi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 20(1), 15-22.
- Hisli, N. (1988) Beck depresyon envanteri’nin geçerliği üzerine bir çalışma. *Türk Psikoloji Dergisi*, 6: 118-126.
- Hisli, N. (1989) Beck depresyon envanteri’nin üniversite öğrencileri için geçerliği ve güvenilirliği. *Psikoloji Dergisi*, 6: 3-13.
- Horzum, M.B., Çakır Balta Ö. (2008). Farklı web tabanlı öğretim ortamlarında öğrencilerin başarı, motivasyon ve bilgisayar kaygı düzeyleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34, 140-154.
- Karagüven, M. H. Ü. (2012). Akademik motivasyon ölçeğinin Türkçeye adaptasyonu. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12 (4), 1-22.
- Lin, L. Y., Sidani, J. E., Shensa, A., Radovic, A., Miller, E., Colditz, J. B., ... Primack, B. A. (2016). Association between social media use and depression among U.S. young adults. *Depression and Anxiety*, 33(4), 323–331.
- Mete H.E. (2008). Kronik hastalık ve depresyon. *Klinik Psikiyatri*. 11,3-18.
- Miller A.M. ve Chandler P.J. (2002). Acculturation, resilience, and depression in midlife women from the former Soviet Union. *Nursing Research* 51, 26–32.
- Savcı, M. ve Aysan, F., (2017). Teknolojik bağımlılıklar ve sosyal bağıllık: internet bağımlılığı, sosyal medya bağımlılığı, dijital oyun bağımlılığı ve akıllı telefon bağımlılığının sosyal bağıllığı yordayıcı etkisi. *Düşünen Adam The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences*, 30(3), 202-216.
- Solmaz, B., Tekin, G., Herzem, Z., ve Demir, M. (2013). İnternet ve sosyal medya kullanımı üzerine bir uygulama. *Selçuk İletişim*, 7(4). 23- 32.

- Şahin, C. ve Yağcı, M. (2017). Sosyal medya bağımlılığı ölçeği- yetişkin formu: geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 18(1), 523-538.
- H.C. Woods, H. Scott (2016). Sleepy teens: Social media use in adolescence is associated with poor sleep quality, anxiety, depression and low self-esteem. *Journal of Adolescence*, 51 - 41-49.
- Vural, Z. ve Bat, M. (2010) Yeni bir iletişim ortamı olarak sosyal medya: Ege Üniversitesi İletişim Fakültesine Yönelik Bir Araştırma, *Yaşar Üniversitesi Dergisi*, http://journal.yasar.edu.tr/wpcontent/uploads/2012/08/3_BVural_MBat.pdf, erişim tarihi: 20.12.2012.
- Yağmurlu, A. (2011) Kamu yönetiminde halkla ilişkiler ve sosyal medya, *Selçuk İletişim Dergisi*, 7 (1), 5-15.
- Yıldırım S. (2011). Öz-yeterlik, içe yönelik motivasyon, kaygı ve matematik başarısı: Türkiye, Japonya ve Finlandiya'dan bulgular. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 5(1), 277- 291.
- Yılmazel G, Günay O. (2012). Çorum ili kargı ilçesinde öğrenim gören 12-17 yaş arasındaki öğrencilerde özsaygı ve depresyon. *Sağlık Bilimleri Dergisi*. 21:20–9.